

Başvuru Numarası : 2022/1982 - 2022/1983 - 2022/1984 - 2022/1988 -
: 2022/2075 - 2022/2098 - 2023/9 - 2023/19 - 2023/107 -
2023/108

Toplantı Tarihi/Sayısı : 23.2.2023/33

Karar Numarası : 2023/223

Başvuran : T.G.

Başvuran Vekili : --

Adres : --

Muhatap Kurum/Kişi : --

Muhatap Adres :

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Tapulu arsaya haksız işgalde bulunulduğu iddiası ile gereğinin yapılması talebine ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuran, ... ili ... İlçesi ... Köyü'nde ikamet ettiğini, ... ada ... parseldeki 369 metrekare arsayı 1989 yılında babasından satın aldığı, abisi ...'nın ev yapana kadar söz konusu arsayı kullanmak istediği için abisinin arsayı kullanmasına izin verdiğini, ancak abisinin ev yaptıktan sonra vefat ettiğini, abisinin vefatından sonra oğlu ... ve kardeşleri tarafından arsasının gasp edildiğini, adli makamlara şikâyetçi olursa eşinin ve çocuğunun şiddet göreceğine dair tehdit edildiği için şikâyetinde bulunmadığını, halen eşi ve çocukları ile birlikte iki odalı küçük bir evde yaşamak durumunda olduklarını, bu evin arka odasının penceresini garaj yapmak için haksız yere kapatmaları nedeniyle odaya güneş ve temiz havanın girmediğini, evinin çok soğuk olmasından ötürü dört çocuğunun vefat ettiğini, arsasını işgal edenlere karşı 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında ... İl Özel İdaresine ve diğer ilgili kurumlar ile CİMER'e başvuruda bulunduğunu iddia ederek, tapulu arsasını haksız bir şekilde işgal etmeleri nedeniyle maddi ve manevi zarar görmesine sebebiyet veren kişilerin arsasından çıkarılmasını ve haksız bir biçimde inşa edilen garajın kaldırılması hususunda gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'incimaddesinde: *"Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."* ifadesine yer verilmiştir.

4. Mezkûr Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde: *"İnsan hakları ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını"*

takip etmek”; (g) bendinde: “Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”; (i) bendinde: “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

5. Mezkûr Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinde: “(1) Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. ... (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.” hükmü yer almaktadır.

6. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesi: “(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir.” hükmünü içermektedir.

7. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi: “(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” şeklindedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

9. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

10. Bununla birlikte başvuranın tapulu arsasına hukuka aykırı olarak yapılan müdahalenin önlenmesi ile haksız bir biçimde inşa edilen garajın kaldırılması talebini içeren başvurularının, 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı ve ulusal önleme mekanizması kapsamında değerlendirilemeyeceği görülmektedir.

11. Öte yandan başvuru dilekçeleri ve eklerinin incelenmesinden, ... Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başvuran ile ...’nın da aralarında bulunduğu müşteki şüpheliler arasında, hakkı olmayan yere tecavüz, tehdit ve hakaret suçlarından başlatılan soruşturmada, ... Soruşturma No’lu kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar verildiği anlaşılmıştır.

12. Başvuranın iddiaları yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 48’inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmeyen başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul

edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĐUNA,
2. Kararın bařvurana tebliĐine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 23.02.2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĐLU
Daire Bařkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
ye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
ye

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
ye

e-imzalıdır

nal SADE
ye